

USTAVNE SPREMEMBE - NADALJEVANJE REVOLUCIJE

VSEBINA:

- 2 • KOMISIJE
IN »ČAROVNICE«
- 3 • AFERA JE SPROŽILA
AKCIJO
- 4 • GOSTOVALA
JE TELEVIZIJA
- 6 • LITOSTROJ
IN AMANDMAJI
- 7 • KDAJ BO ŽENA TUDI V
PRAKSI ENAKOPRAVNA
- 8 • TUDI TI BOS
POTREBOVAL RENTGEN
- 9 • PROGRAM 80
- 11 • ANALIZE VODILNEGA IN
VODSTVENEGA KADRA
V ŠIŠKI
- 14 • ZRVS ŠIŠKA
- 15 • VPRASANJA OBCANOV
- 18 • NASI KLIČAJI
- 19 • SMEH ZMAGOVALCA

USTAVNE SPREMEMBE nastajajo iz revolucionarnih sprememb v naših socialističnih samoupravnih odnosih in političnem sistemu ter jih še poglobljajo. Nadaljevanje revolucije se na primer kaže v nekaterih podobnostih razvoja partizanskih odredov NOV Slovenije in današnje organizacije splošnega ljudskega odpora z njegovo samoupravno vsebino. Kaže se tudi v procesu, ki sega od odborov OF in narodnoosvobodilnih odborov do razvoja občin kot samoupravnih skupnosti, do skupščin kot organov samoupravljanja in najvišji oblasti delavcev in delovnih ljudi. Nadaljevanje že začelih revolucionarnih sprememb se kaže tudi v razponu slovenske državnosti za časa NOV, od kočevskega zbora odposlancev prek zasedanj AVNOJ do sedanjih ustavnih sprememb, ki jasno opredeljujejo republike v okviru socialistične Jugoslavije kot neposredne nosilce lastnega razvoja. Te so v medsebojnih odnosih suverene in ob izvajanju odgovornosti za lastni razvoj velik del skupnih interesov prenašajo na federacijo in prevzemajo tudi neposredno odgovornost za njeno delovanje.

Nadaljevanje revolucije se kaže tudi v položaju delovnega človeka in delavca kot glavnega nosilca revolucije in organov oblasti med NOV in socialistično revolucijo do sedanjih naporov, da postane delovni človek v resnici nosilec vseh družbenih odločitev. Tudi delegatski sistem ima svoje zasnove že med NOV, saj je bil na primer kočevski zbor — zbor delegatov.

Kdor ne poveže dogajanj v zadnjih dveh letih s prejšnjim razvojem Jugoslavije, ne more doumeti značaja sedanjih ustavnih sprememb, ki prinašajo revolucionarne spremembe v naše družbenoekonomske odnose, v politični sistem. Brez primerjav, ki smo jih našli, tudi ni mogoče razumeti odporov proti današnjim spremembam, nemogoče je videti v posameznih odporih na posameznih področjih politične dejavnosti njihov splošni družbeni pomen in odkrivati sile, ki so za temi odpori in ki jih tako ali drugače povezujejo v politično dejavnost proti socialističnemu samoupravnemu razvoju Jugoslavije.

Vsa dogajanja, ki smo jih našli, potrjujejo, da je razvoj socialističnega samoupravljanja in sistema neposredne demokracije nadaljevanje socialistične revolucije v novih razmerah. Vsa ta dogajanja kažejo na vsebinsko razrednega boja, ki že dolgo poteka v

Jugoslaviji in je bil v zadnjih letih odločilen dejavnik vseh političnih dogajanj.

Nadaljevanje revolucije se v vsebini in smislu ustavnih sprememb kaže predvsem v nastajanju združenega dela in skupnosti svobodnih proizvajalcev, v boju proti državni lastnini in oblasti birokracije, v boju proti skupinski lastnini s privatnolastniškimi tendencami ter v zvezi s tem v boju proti oblasti tehnokracije v podjetjih, bankah in državnem aparatu. Združeno delo in skupnosti proizvajalcev nastajajo tudi kot protisila intelektualni eliti, proti silam, ki skušajo svoje znanje izkoristiti ali zlorabiti kot monopol in s tem uveljaviti svoj poseben družbeni položaj.

V predlaganih ustavnih spremembah je bistveno tudi to, da so mnogo jasneje opredeljene, utrjene in ustavnopravno določene neodtujljive pravice delavca v združenem delu, delavskega razreda v proizvodnji in v vseh odnosih družbene reprodukcije.

V XXI. amandmaju k ustavi SFRJ je opredeljena neodtujljiva pravica delavca, da razpolaga s celotnim dohodkom in to tako, da se vključi v organizacijo združenega dela. Tedaj pridobi delavec tudi pravico do dela z družbenimi sredstvi kot svoboden in enakopraven delavec v določeni organizaciji združenega dela, kjer ustvarja zaradi zadovoljevanja svojih in družbenih potreb.

Pomembna so tudi nova ustavna določila o minulem delu in uresničevanje pravic ter obveznosti, ki iz njih izvirajo. Ta določila so različno razlagali, vendar je ves problem minulega dela v bistvu enostaven, če dosledno upoštevamo preprosto dejstvo, da je družbena lastnina v bistvu sad minulega dela delavcev. Zato minulega dela ne moremo izražati ne v osebnih dohodkih, ne s kakšnimi drugimi materialnimi ugodnostmi.

Minulo delo, medsebojne pravice in odnosi postajajo tudi podlaga za integracijo na samoupravnih temeljih. Zato mora biti tudi skupnost proizvajalcev taka, da lahko delavec v združenem delu vsak trenutek ugotavlja dohodek, ki ga ustvarja in bo lahko s tem

(Nadaljevanje na 2. strani)